

ASPO Sverige bildades hösten 2008 för att analysera och sprida information om kulmen i jordklotets oljeutvinning, och dess konsekvenser för samhället. ASPO Sverige startades av en grupp av personer med professionella såväl som privata intressen för frågor som rör olja, energi, miljö, pengar och tillväxt. ASPO står för "Association for the Study of Peak Oil. ASPO Sverige har systerorganisationer i många länder världen över.

Nyhetsbrev #17, ASPO Sverige, januari 2011.

Historien uppber sig: 2007-2008 revisited.

Vid förra nyhetsbrevet (november 2010) låg oljepriset på 86 dollar/fat (Brent) . Sedan dess har priset fortsatt sin långsamma resa uppåt och ligger nu strax under 100 \$/fat. Den långsamt stigande trenden sedan finanskrisen 2008 håller i sig. Oljepriset stiger stadigt allteftersom centralbanker och stater med olika stimulanspaket mm. försöker blåsa liv i sina olje- och kreditdrivna ekonomier som alla ytterst hänger på allmänhetens tro på fortsatt tillväxt. Sverige är lite av ett undantag: vår bostadsbubbla är fortfarande intakt, samtidigt som vår exportindustri går bra, så här debatteras hur snabbt centralbanken behöver höja styrräntan, för att stävja inflationstendenser.

Här i nyhetsbrevet har vi tidigare rapporterat om olika förutsägelser om konsekvenserna av Peak Oil. Många prognosmakare har varnat för en utveckling där de stigande råvarupriserna orsakar finansiell oro, vilket till slut utvecklas till någon form av finanskris. När en sådan finanskris väl utvecklats, så rasar marknadens förtroende vilket drabbar råvarupriser negativt. När sedan skulder skrivits ned/av, kreditförluster intecknats, banker räddats, dvs när finanssystemet lappats ihop, så får vi en ny uppgångsfas, som till slut slår i råvarutaket igen, varvid cykeln uppberas. Ständig tillväxt är omöjligt på en ändlig planet.

Vi ser nu en tydlig likhet med utvecklingen fram till finanskrisen 2008: stigande matpriser, stigande råvaru- och energipriser. Kopparkrisen ligger nu ännu högre än vad det gjorde sommaren 2008. Aluminium har ännu inte nått samma nivåer, men trenden är stigande. Från Kina, som till skillnad från oss i Europa, subventionerar fordonsbränsle, rapporteras dieselbrist, och denna dieselbrist gör sig påmind över hela landet, T.o.m. dieseldrivna kremeringsugnar tvingas dra ned på verksamheten. Från Bolivia rapporteras om upplopp på gatorna sedan presidenten Evo Morales aviserat att han kommer att dra tillbaka bränslesubventioner på motsvarande 380 miljoner dollar och istället använda dessa pengar till att stödja jordbruket. De minskade subventionerna kommer att resultera i ökning av bensinpriset med 82% i Bolivia.

Precis som 2007-2008 så ser vi också kraftigt stigande matpriser. 2007 uppstod oroligheter på grund av detta i bl.a. Egypten, på Haiti och i Filippinerna. Nu , januari 2011, rapporteras om oroligheter pga de höga matpriserna. Återigen kommer sådana rapporter från nordafrika, denna gång i Tunisien och Algeriet, där våldsamma upplopp skakat länderna. Ur DN.se, den 9:e januari:

"Faktum är att världsmarknadspriserna på flera baslivsmedel nu har passerat rekordnivån från 2008. FN:s matprisindex steg i december till 215, nästan två enheter över den tidigare toppen i juni 2008. Huvudsakligen är det uppdrivna socker-, kött- och oljeväxtpriser som bidragit. En första varningsklocka klämtade tidigt i höstas, när oroligheter bröt ut i Mocambique på grund av bränsleprisökningar och brödbrist. Ett dussintal personer dödades då."

Om mönstret från 2007-2008 håller i sig så bör nästa finanskris komma inom ett år. Den gången var det främst dåliga krediter i bostadssektorn som triggade krisen. Idag är det främst vissa EU-länder och delstater i USA som har skakiga finanser. En ny finanskris kan mycket väl triggas av en energipris-topp, precis om 2008. Problemet tycks ha flyttat upp en nivå: från banker/privatpersoner, till stater/banker.

Ny toppnotering i oljeutvinning 88 miljoner fat per dag:

- "Peak oil" ännu inte passerad?

Det tidigare världsrekordet i utvinning av olja ur vårt ändliga jordklot, från juli 2008 var 88 miljoner fat/dag, eller ca 160 000 liter varje sekund. Detta passerades under november 2010. IEA (International

Detta nyhetsbrev produceras av ASPO Sverige och redigeras och sammanställs av Mats Lindqvist, ASPO Sverige.

Mer information om ASPO Sverige hittar du på <http://www.asposverige.se>

ASPO Sverige bildades hösten 2008 för att analysera och sprida information om kulmen i jordklotets oljeutvinning, och dess konsekvenser för samhället. ASPO Sverige startades av en grupp av personer med professionella såväl som privata intressen för frågor som rör olja, energi, miljö, pengar och tillväxt. ASPO står för "Association for the Study of Peak Oil. ASPO Sverige har systerorganisationer i många länder världen över.

Energy Agency) rapporterade en genomsnittlig utvinning på 88.1 miljoner fat / dag under månaden. Detta tyder alltså på att vi ännu inte passerat Peak Oil. Vi kan dock konstatera att utvinningen legat på en plåt i ca 5 år; utvinningen har under perioden 2005-2010 varierat i ett intervall mellan 84 och 88 Mfat/dag. Det historiskt sett höga priset har inte lyckats förmå producenterna att öka utvinningen nämnvärt. Det finns dock viss reservkapacitet; OPEC påstår själva att de kan öka produktionen med i storleksordningen 5 miljoner fat/dag. Om detta verkligen stämmer kan dock ingen utomstående verifiera. Som påpekats i tidigare nyhetsbrev så kan det vara så att den finansiella oron har bidragit till att oljeexportörer med handelsöverskott väljer att spara olja i marken i stället för ännu mer papperspengar på banken.

Nuvarande oljepris hot mot ekonomiskt återhämtning enligt IEA's chefsekonom Fatih Birol

IEA, eller "International Energy Agency", är en fristående del av OECD där svenska staten är en av totalt ca 30 medlemsstater. Medlemsstaterna är främst industrialiserade väst-länder. IEA's uppdrag är bl. a. att förse medlemsländerna med statistik och prognoser över energimarknaden, och att vara policy-rådgivare till medlemsstaterna. IEA grundades strax efter oljekrisen 1973 och ett uttalat mål för organisationen vid dess grundande, var att minska medlemsländernas beroende av olja.

Vi har tidigare rapporterat i nyhetsbrevet att IEA har en officiell framtidsvision som i korthet säger att Peak Oil inte är ett problem. När man sedan läser deras statistik och prognoser, så kan man inte dra någon annan slutsats än att deras siffror många gånger är mycket optimistiska. Detta är något som de också kritiserats för många gånger. Dessutom har det förekommit mediauppgifter, bl.a. från brittiska tidningen "The Guardian" för ett drygt år sedan, om att högt uppsatta källor inom IEA avslöjat att analytiker inom organisationen hävdar att oljesituationen inte alls är så problemfri som organisationen officiellt påstår. Dessa källor hävdar också att organisationen avsiktligt skönmålar verkligheten i syfte att pressa ned oljepriset och förhindra finansiell oro, bl.a. efter påtryckning från organisationens amerikanska medlemmar.

Men även officiellt så presenterar IEA en till viss del motstridig bild. Organisationens chefsekonom, Fatih Birol, som f.ö. har ett förflutet inom OPEC, har nu i januari varnat för att nuvarande oljepris nära 100\$/fat hotar den ekonomiska återhämtningen. Han säger i ett meddelande på organisationens egen hemsida att "This is a wake-up call to the oil consuming countries and to the oil producers" och vidare att "The stability of the global economy is under threat due to oil prices entering a dangerous zone." Enligt meddelandet på IEA's hemsida så åter enbart ökningen i oljepris under 2010 upp ca 0.5 procentenhet av EU's BNP-tillväxt.

Fatih Birol har vid flera tillfällen tidigare förnekat själva Peak Oil-problematiken man samtidigt proklamerat att "we have to leave oil before oil leaves us". Han är inne på samma spår denna gång. Birol argumenterar: "This trend for higher prices, stresses the need for oil consuming countries to boost efforts to cut back on the amount they use, especially for transportation." ... "It is not in the interest of anyone to see such high prices." ... "Oil exporters need clients with healthy economies but these prices will sooner or later make the economies sick, which would mean the need for importing oil will be less."

Källor i urval: Dagens Nyheter, DN.se, Bloomberg: <http://www.bloomberg.com>
International Energy Agency: Oil Market report: <http://www.oilmarketreport.org/>, The Globe and Mail: <http://www.theglobeandmail.com> (Kanadensisk dagstidning), www.guardian.co.uk: "Key oil figures were distorted by US pressure, says whistleblower" 9 Nov 2009
<http://www.iea.org> , International Energy Agency